

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobkyně: O. L., narozená X, ev. č. X
státní příslušnost Ukrajina
hlášená na adrese Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí, Rudé armády
1000, Kostelec nad Orlicí
zastoupena JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem
se sídlem Šafaříkova 666/9, 500 02 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlím Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2024, č. j. OAM-927/ZA-ZA11-P09-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že se žalobkyni mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

2. Žalobkyně se domáhala zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému. Namítala, že žalovaný nesprávně posoudil nenaplnění podmínek § 14 zákona o azylu. V případě žalobkyně byl dán důvod hodný zvláštního zřetele, neboť žalobkyně čelí systematickému útoku na život a majetek ze strany mezinárodní zločinecké skupiny, která působí v zemi původu žalobkyně. Ukrajinské státní orgány přitom nejsou schopny zajistit žalobkyni ochranu. Žalovaný dále nedostatečně posoudil reálnost rizika vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu, které jí hrozí v případě návratu do země původu. Současná bezpečnostní situace na Ukrajině je mimořádně nestabilní v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu a porušování lidských práv; to zakládá důvod pro udělení doplňkové ochrany. Dále žalobkyně poukázala na procesní pochybení žalovaného při hodnocení důkazů. Žalovaný zpochybnil důvěryhodnost žalobkyně bez adekvátní argumentace a odmítl její tvrzení jako nevěrohodná, aniž by provedl objektivní posouzení předložených důkazů. Konečně žalobkyně namítla, že žalovaný nedodržel zásadu přiměřenosti. V případě návratu na Ukrajinu žalobkyni hrozí porušení základních lidských práv.

II. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Žalobní námitky označil za neopodstatněné. Žalobkyně měla dostatečný prostor k prezentaci důvodů, pro něž o mezinárodní ochranu žádala. Nad rámec standardních úkonů v řízení byl s žalobkyní realizován i doplňující pohovor. Žalobkyně však v průběhu řízení prezentovala zmatečné a konspirativně laděné informace, které nebylo možné racionálně vyhodnotit jako akceptovatelné důvody svědčící po opodstatněnosti žalobkyniných obav. Žalobkyní uváděné důvody navíc nebylo možné vztáhnout k některému z taxativního výčtu důvodů, specifikovaných ustanovením § 12 zákona o azylu. Obavy žalobkyně byly navíc ve správním řízení prezentovány co do teritoriality velmi všeobecně, vztahovat k Ukrajině jakožto zemi původu je začala až v soudním řízení. Do té doby svůj příběh prezentovala tak, že se obává, že jí bude ublíženo i v České republice; potud nebylo zřejmé, proč právě v České republice žádala o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyně je většinové ukrajinské národnosti a většinového pravoslavného vyznání; v září roku 2021 se dostavila na Velvyslanectví Ukrajiny v ČR za účelem vydání nového cestovního pasu a až do roku 2022, kdy začala válka s Ruskou federací, opakovaně navštěvovala otce na Ukrajině a pak se vracela zpět do ČR.
4. Za zásadní označil žalovaný skutečnost, že žalobkyně disponuje platným povolením k trvalému pobytu na zdejšího území. Není tedy důvod spekulovat o možných rizicích návratu žalobkyně do země původu, kde již 20 let nežije, neboť její pobyt na území ČR je legální a k návratu není nikým nucena. Toto pobytové oprávnění žalobkyni nezaniklo podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany (§ 85 odst. 1 zákona o azylu *a contrario*). Neobstojí proto argumentace vztahující se k aktuální situaci na Ukrajině způsobené útokem ze strany Ruské federace.
5. Pokud jde o případné udělení humanitárního azylu, pak tento je institutem nenárokovým, výjimečným. V případě žalobkyně nebyly zjištěny žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele, které by jeho udělení odůvodňovaly.

III. Jednání

6. Krajský soud věc projednal dne 21. 2. 2025. Žalobkyně odkázala na podanou žalobu, podstatné okolnosti zopakovala. Stejně tak i žalovaný setrval na svém písemném vyjádření ve věci, jakož i na správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí.
7. Žalobkyně k prokázání jí tvrzených skutečností navrhla výslech řady svědků z řad přátel, sousedů. Krajský soud však nepovažoval na nutné tyto důkazy provádět, neboť správní spis poskytoval soudu dostatečný podklad pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí.
8. K důkazu provedl žalobce listiny předložené právním zástupcem žalobkyně, a to první stranu opatření Policie ČR, KŘP Královéhradeckého kraje, ÚO Rychnov nad Kněžnou, jímž byl v trestní věci pokusu o znásilnění žalobkyně přizván soudní znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, k vyšetření duševního stavu žalobkyně, a související poučení policejního orgánu pro oběť trestného činu.
9. Závěrem strany setrvaly na svých předchozích návrzích. Žalobkyně prostřednictvím přítomného právního zástupce v konečném návrhu nově uplatnila námitku, že v průběhu správního řízení nebyla zastoupena, ač vzhledem ke svému stavu zastoupena být měla.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
11. Žaloba není důvodná.
12. Ze správního spisu krajský soud dále konstatuje, že žalobkyně je ukrajinské státní příslušnosti a národnosti, pravoslavného vyznání. Nemá žádné politické přesvědčení, není členkou žádné politické strany ani politické skupiny. Je rozvedená, jejím manželem byl český občan, sňatek uzavřeli v roce 1997. Má tři zletilé děti. Prvně žalobkyně žádala o mezinárodní ochranu v roce 2001, a to z rodinných a ekonomických důvodů. V rámci nyní posuzované žádosti žalobkyně k azylovým důvodům uvedla, že jí chce zabít skupina lidí kvůli dědictví. Žalobkyně je přesvědčena, že je dědičkou dynastie carů. Žalobkyně nechtěla žádat o azyl ve Francii ani v Německu, kde dříve pobývala, má raději ČR, kde lidem více rozumí. V zemi původu žalobkyně neměla žádné problémy se státními či bezpečnostními orgány, nebyla trestně stíhána, neměla ani problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině nebo politickému přesvědčení. Žalobkyně upřesnila, že není Jehovistka, což byla informace, objevující se v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany, šlo ale patrně o chybu v překladu; žalobkyně vyznává pravoslaví. Na dotaz, proč žalobkyně žádá o azyl namísto víza strpění, odpověděla, že jí nejde jen o tu válku, ale o věc dědictví. O azyl žádá, protože potřebuje policejní ochranu před teroristy, kteří ji chtějí zabít.
13. Z výpisu z Centrální evidence cizinců, založeného ve správním spise, vyplývá, že žalobkyně je nositelkou povolení k trvalému pobytu (účel – sloučení s občanem ČR), s platností od 26. 11. 2004.
14. Žalobkyně je přesvědčena, že je potomkem císařských rodů, což se měla dozvědět v roce 2021, stejně jako to, že může zdědit velký majetek. O život jí údajně usiluje mezinárodní skupina teroristů, k níž náleží „Putin, Porošenko, Zelenskij, Prigožin, Arestovič, Gordon Basman a Jevgenij Koševoj, přítel Zelenského, Macron, potomci Andropova, Brežněva,

Černěnka, Gorbačov, Jelcin a jejich manželky“. Dále „Merkel, Kohl, Hofman“ a další osoby.

15. Krajský soud, vázán včas uplatněnými žalobními body, se zabýval otázkou, zda žalovaný správně posoudil naplnění podmínek pro udělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
16. Podle § 14 zákona o azylu platí, že jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Udělení humanitárního azylu je věcí správního uvážení žalovaného, jež podléhá omezenému přezkumu ze strany správního soudu. Smyslem soudního přezkumu totiž není nahrazovat správní uvážení uvážením soudním; soud přezkoumává toliko, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej nezneužil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). K tomu je pochopitelně třeba, aby odůvodnění neudělení humanitárního azylu bylo přezkoumatelně odůvodněno.
17. V projednávané věci krajský soud konstatuje, že úvaha žalovaného stran neudělení humanitárního azylu je v odůvodnění rozhodnutí zachycena přezkoumatelně. Je zřejmé, jakými kritérii se žalovaný při své správní úvaze řídil (rodinná, sociální a ekonomická situace, věk a zdravotní stav) a jak je na situaci žalobkyně aplikoval (žalobkyně je dospělou a svéprávnou osobou, je soběstačná a nepotřebuje lékařskou asistenci; je rozvedená, má dospělé děti, které žijí v jiných zemích). Žalovaný současně zdůraznil, že neexistují žádné objektivní důvody, pro které by se žalobkyně měla v současné době vracet na Ukrajinu a měla tam čelit čemukoliv negativnímu, pokud se k tomu sama nerozhodne, neboť v ČR má již od roku 2004 stále platné povolení k trvalému pobytu. Proti žalobkyni není vedeno žádné řízení o jejím vyhoštění či jejím vydání k trestnímu stíhání či výkonu trestu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok.
18. S tímto posouzením se krajský soud ztotožňuje. Podstatná je zejména okolnost, že žalobkyni svědčí oprávnění k trvalému pobytu na území České republiky. Krajský soud tak souhlasí s tím, že pokud žalobkyně sama nebude chtít, nic jí nenutí vracet se do země původu. Ze stejného důvodu nejsou v případě žalobkyně naplněny ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Jakkoli je obecně známou skutečností, že Ukrajina čelí již od roku 2014 invazi vojsk Ruské federace, a od 24. 2. 2022 pak útočné a totální válce, v rámci níž se ruská armáda dopouští na Ukrajině válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, žalobkyni nyní vzhledem k jejímu oprávnění k trvalému pobytu na území ČR nehrozí riziko, že by byla situací na Ukrajině nuceně vystavena. Na případnou změnu pobytového statu může žalobkyně reagovat opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany.
19. Krajský soud nemohl přisvědčit námitce, že se žalovaný dopustil pochybení při hodnocení důkazů, když odmítl tvrzení žalobkyně jako nevěrohodná, aniž by provedl objektivní posouzení předložených důkazů. Ve věcech mezinárodní ochrany platí, že žadatel o mezinárodní ochranu není v zásadě povinen prokazovat skutečnosti relevantní z hlediska mezinárodní ochrany jinak, než vlastní věrohodnou výpověď. Výpověď žalobkyně o tom, že přísluší k dynastii, jíž svědčí nástupnictví po všech panovnických rodech světa, pročež jí mezinárodní zločinecká skupina v čele s nejvýznamnějšími světovými státníky usiluje o život, aby se zmocnila jejího dědictví, však vyznívá natolik konspirativně a nevěrohodně, že bylo nadbytečné zabývat se žalobkyní navrhovanými důkazy, které by tuto zjevně absurdní teorii měly prokazovat. Žalobkyní prezentovaný příběh spolu se zanícením a

přesvědčivosti, s jakými jej před správními orgány i soudem obhajovala, vede spíše k úvaze o tom, zda se žalobkyně nepotýká s duševní poruchou; v tomto směru učiní krajský soud patřičné kroky (podnět k řízení podle § 55 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

20. Námitka žalobkyně, že vzhledem ke svému stavu nebyla ve správním řízení správně zastoupena, byla prvně uplatněna až při jednání, a to ještě v rámci konečného návrhu. Podle § 71 odst. 2 s. ř. s. platí, že rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě pro podání žaloby. Lhůta pro podání žaloby ve věci mezinárodní ochrany činí v souladu s § 32 odst. 1 zákona o azylu 15 dní ode dne doručení rozhodnutí. Rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 3. 12. 2024. Žaloba byla podána dne 18. 12. 2024, tedy poslední den lhůty. Protože žalobkyně společně s podáním žaloby požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů, došlo současně s podáním žaloby k zastavení běhu lhůty pro podání žaloby (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Žalobkyni tak je nutné k případnému doplnění žaloby přiznat ještě jeden den po právní moci usnesení o ustanovení zástupce; tato právní moc nastala 28. 1. 2025. Je tak zřejmé, že žalobní bod nově uplatněný až 21. 2. 2025 je nepřípustný a krajský soud se jím nemohl zabývat. Nadto je krajský soud přesvědčen, že i kdyby žalobkyně bývala ve správním řízení zastoupena byla, výsledek tohoto řízení by nemohl být jiný. To, že žalobkyně nebyla zastoupena, tak podle přesvědčení krajského soudu nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného.

V. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobkyní jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
22. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu, § a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 21. února 2025

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce